

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/74/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211624
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114211624.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 1.8.2014 č.k. 15C/169/2014 - 15 v spojení s opravným uznesením zo dňa 2.2.2015 15C/169/2014 - 30 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd žalobný návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom prvostupňového súdu pri rozhodovaní o žiadostiach súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného bolo potrebné sa touto námietkou zaoberať. Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku boli žalovanému doručené dňa 23.04.2012. K premlčaniu tak mohlo dôjsť len pri nárokoch vzniknutých pred 23.04.2009. Žalobcom uplatnené nároky však vznikli až po tomto dátume a preto k ich premlčaniu dôjsť nemohlo.

V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že v tomto konaní súd prejednáva právnu vec, ktorá pôvodne napadla na Okresný súd Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C 186/2012. Uznesením č.k. 9C 186/2012, právoplatným 21.11.2012 súd spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C 186/2012 až 9C 194/2012, ďalej vedené pod sp.zn. 9C 186/2012. Krajský súd Prešov vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou z prejednávania a rozhodovania tejto právnej veci z dôvodu možnej zaujatosti. Okresný súd Prešov uznesením 15C 425/2012-36, právoplatné 28.02.2014 vylúčil na samostatné konanie právne veci vedené pod pôvodnou sp.zn. 9C 186/2012 až 9C 194/2012.

Zo spisového materiálu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 3Er 99/09 (EX 2113/09) proti povinnému A. C.-H., titulom ktorého konania si žalobca uplatnil škodu 125,- Eur a nemajetkovú ujmu 495,- Eur bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená 13.05.2009 a 20.05.2009

adresoval súd Stálemu rozhodcovskému súdu výzvu na zaslanie spisu sp.zn. SR 12810/08, výzva doručená 09.06.2009. Uznesením zo dňa 30.11.2009 č.k. 3Er 99/2009-10, právoplatné 23.10.2009 súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol v časti výšky úroku z omeškania čo do 0,15 % denného úroku z omeškania zo sumy 316,96 Eur od 10.09.2008 do zaplataenia. Poverenie pre súdneho exekútora bolo vydané 29.12.2009. Spisový materiál rozhodcovského súdu bol doručený až po vydaní poverenia.

Súd upriamuje pozornosť na to, že v predmetnom exekučnom konaní bol požiadaný stály rozhodcovský súd o poskytnutie súčinnosti zaslaním rozhodcovského spisu exekučnému súdu, ktorý na výzvu súdu v poskytnutej lehote nereagoval a súčinnosť poskytol až po uplynutí lehoty, čím nepochybné predĺžil súdne konanie.

Žalobca doručil Okresnému súdu Prešov znalecký posudok č. 1/2014, vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktorý bol na tunajší súd doručený ku konaniu sp.zn. 13C 413/2012. V bode 2 Úvodnej časti znaleckého posudku je uvedené, že tento bol vypracovaný za účelom súdneho konania, avšak nie je v ňom bližšie špecifikované, akého súdneho konania. Nakoľko ide o všeobecný znalecký posudok a nejedná sa o posudok, ktorý by bol vypracovaný na konkrétnu právnu vec, súd na neho neprihliadal. Znalecký posudok bol spracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a prípadne nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov SR v exekučných konaniach. Záver posudku je taký, že na základe nesprávneho úradného postupu súdov a zbytočnými prietahmi pri rozhodovaní o žiadosti o zmene súdneho exekútora, znalci vyčíslili majetkovú škodu pre každý jednotlivý prípad vo výške 31,68 Eur. Pri výpočte tejto škody v konkrétnej právnej veci však z tohto znalecký posudok nevychádzal. Znalecký posudok sa nevzťahuje na konkrétne právne veci, ide o všeobecný posudok, ktorý sa vzťahuje na hromadné podanie žalobcu v obdobných veciach. Znalci sa navyše vyjadrujú k právnym otázkam, čo im vôbec neprináleží.

Vzhľadom k tomu, že nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnený podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci môže byť opodstatnený v prípade, ak je preukázané, že škoda, ktorú si žalobca uplatňuje bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, súd sa zaoberal tvrdenými skutočnosťami o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu, ktorý má spočívať v tom, že súd nedodrжал zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia a dĺžka v ktorej rozhodol je neprimeraná, čím došlo k prietahom v konaní. Zo znenia ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. je zrejmé, že zákonom stanovená lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom. Ak však súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne, pričom zákon na vydanie zamietajúceho rozhodnutia nestanovuje žiadnu lehotu, čo má i logické zdôvodnenie v tom, že skúmanie prípadného rozporu so zákonom je viazané na zabezpečenie ďalších listín, ich preskúmanie a následné vydanie súdneho rozhodnutia s odôvodnením, čo je nepochybné odborne i časovo náročnejší úkon ako vydanie poverenia v prípade riadneho a nespochybniteľného exekučného titulu.

Podľa § 45 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov 16) na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, 17

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) aleb

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa názoru Ústavného súdu SR vyslovenom v uznesení II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09.01.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Súd upriamuje pozornosť na to, že v predmetnom exekučnom konaní bol požiadaný stály rozhodcovský súd o poskytnutie súčinnosti zaslaním rozhodcovského spisu exekučnému súdu, ktorý na výzvu súdu v poskytnutej lehote nereagoval a súčinnosť poskytol až po uplynutí lehoty, čím nepochybné predĺžil súdne konanie.

K žalobcom vytykáanému nesprávnemu úradnému postupu predstavujúcemu zbytočné prieťahy v konaní súd dáva do pozornosti rozhodnutia Ústavného súdu SR vo viacerých prípadoch, ktorý dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, a že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I. ÚS 42/01, I. ÚS 63/00, IV. ÚS 606/12). Práve konkrétne okolnosti prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu.

Za zmienku stojí aj činnosť žalobcu a jeho obchodné praktiky, ktorými poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, ako to konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Okrem iného spočívajú v naformulovaní rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednávanie sporov a ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v neprospech spotrebiteľov. Ďalším argumentom je aj správanie sa žalobcu, keď ním poverený exekútor predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny, čo v konečnom dôsledku súdy zaťažované takýmito podaniami mohli veľmi obtiažne vybavovať túto agendu tak, aby nevznikli prieťahy.

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť aj závery ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. ÚS 606/12 týkajúce sa sťažnosti žalobcu v obdobnej veci, v ktorej Ústavný súd konštatoval, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a to za situácie, keď žiadosť o vydanie poverenia bola podaná 15.08.2011, výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy bola zo dňa 16.04.2012 a po jej predložení 04.05.2012 súd rozhodol uznesením zo dňa 05.10.2012 tak, že žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Ústavný súd v danej súvislosti poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súdy v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technickoadministratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Súd teda dospel k záveru, že v danej právnej veci nebol preukázaný základný predpoklad pre nárok na náhradu škody a to protiprávny úkon, teda nesprávny úradný postup Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, nebol preukázaný ani ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu a to existencia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a logický, ani kauzálny nexus medzi oboma atribútmi.

Vzhľadom na uvedené súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože tento si trovy konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie. Ako dôvod uviedol, že vo veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súdom pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať

toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, atď.. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie vecí v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Okrem toho, ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konanie z dôvodu, že prebieha konania o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Odvolací súd v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2013, táto je právne bezvýznamná. Pri rozhodovaní vo veci sa totiž vychádzalo z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2012.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehotu neurčuje.

Zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 ods. 1 upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, za ktorý považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. V preskúmvanej veci k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia došlo postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku po zistení, že žalobcom predložený rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým titulom pre vykonanie exekúcie. Bol teda zistený rozpor exekučného titulu so zákonom v dôsledku čoho k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie ani objektívne dôjsť nemohlo.

Pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie žiadne zákonné lehoty porušené neboli a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nespĺnenie

tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chyba čo i len jeden z týchto predpokladov zodpovednosť žalovaného vyplývajúca zo zákona č. 514/2003 Z. z. daná nie je.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania je potrebné dodať, že zo strany žalobcu takýto návrh v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu doručený nebol. Takéto návrhy žalobca podával len v tých prípadoch, keď súdy nezohľadnili ním namietanú zaujatosť všetkých sudcov súdu rozhodujúceho konkrétnu exekučnú vec, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zakladajúcemu podľa tvrdení žalobcu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci námietke zaujatosti vyhovené bolo a vec prejednával iný súd než ten, ktorý konal v exekučnej veci.

S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.